

kun naiset rakastavat naisia

Millaisia ovat naiset, jotka rakastavat toisia naisia: lesbolaiset?

Erikoistuntomerkkejä: ei minkäänlaisia. Tapaamme heitä joka päivä, linja-autoissa, tavarataloissa, kahviloissa, kadulla, mutta emme tiedä sitä. Voimme antaa heidän säilytetäväkseen korumme, ajokorttimme ja vaikkapa autommekin. Mutta yhtä seikkaa meidän on varottava: tyttäriämme emme saa päästää heidän seuraansa. Se voisi koitua tyttäriemme turmioksi.

Lesbolaiset ovat naispuolisia homoseksualisteja, naisia, jotka tuntevat vetoa omaa sukupuoltaan kohtaan. Naisia, joille mies ei yleensä merkitse muuta kuin vastenmielisyyttä.

Mitä naisia he oikein ovat? Miksi he ovat erilaisia kuin me muut, joita sanotaan normaaleiksi? 1

Sana lesbolainen on muinaiskreikkalaista alkuperää; kreikkalaisesta runoilijatar Sappofista, joka asui Lesbos saarella rakastaen intohimoisesti ystävänsä ja naiseuralaisiaan. Hän ylisti naissukupuolen kauneutta ja vetovoimaa kuolemattomissa runoissaan. Kuitenkaan ei Sappoa voida pitää kokonaan homoseksuaalina, sillä hän rakastui onnettomasti kauliiseen laivuriin ja lopulta surmasi itsensä epätoivoissaan.

Jo tämä klassillinen esimerkki osoittaa, miten monitahoinen ongelma naisten homoseksuaalisuus saattaa olla.

Aikaisemmin puhuttiin synnynnäisestä ja hankitusta homoseksuaalisuudesta, mutta meidän päiviemme tiedemiehet ovat sitä mieltä, ettei yksikään nainen ole synnynnäisesti lesbolainen. 2

Niinpä on päädytty siihen käsitykseen, että homoseksuaaleja kyetään parantamaan ainoastaan psyykkisillä menetelmillä, mikäli asianomaisilla yleensä on halua parantua.

☆

Lesbolaiset pettävät mielellään itseään ja toisia uskottelemalla, että heidän poikkeavuutensa johtuu synyperäisistä tekijöistä tai hormonihäiriöistä. Tällä tavoin he hankkivat itselleen eräänlaisen alibin. He jakavat ihmiskunnan miehiin, naisiin ja homoseksuaaleihin ja sanovat tätä viimeistä ryhmää "kolmanneksi sukupuoleksi". Tiede ei hyväksy tätä käsitettä. Aatamista ja Eevasta alkaen on ollut vain kahta sukupuolta, naisia ja miehiä. Ja niiden ero on selvä ja kiistaton.

Mutta miksi ja millä tavalla nai-

sista tulee lesbolaisia? Muitten ihmisten välityksellä ja vaikutuksesta. Olisi väärin syyttää ainoastaan aktiivisia lesbolaisia, jotka viettelevät normaalein vaistoin varustettuja naisia kieroutuneen rakkauden puolelle. Homoseksuaalisuuden perusta rakennetaan jo varhaisina lapsuusvuosina. Vanhemmat, sisarukset, naapurit, vieraat — me kaikki voimme olla osasyllisiä lapsen seksuaalinelämän kiertoon johtamisessa.

Jokaisella ihmisellä on kaksisuoviettiisiä taipumuksia, jotka voivat kehittyä suuntaan tai toiseen. Meihin vaikuttavat ja meitä kasvattavat molempien sukupuolten edustajat. Kasvatus ja ympäristötekijät jättävät jälkensä. Ratkaiseva roolijako tapahtuu vasta kun sielullinen kypsyyssä saavutetaan. Mutta silloinkin on heilahtelu ja muuttuminen vielä

mahdollinen varsinkin epävarmoilla ja heikkoluonteisilla ihmisillä.

Useimmat miehet suhtautuvat lesbolaisiin välinpitämättömästi, mutta hyvin monet naiset punastuvat kuullessaan tämän sanan. He häpeävät sukupuolensa puolesta, mutta heidän reagointinsa voi myös nousta alitajunnan pimennöistä.

Lesbolaisien ulkonäkö ja käytös ei yleensä poikkea muista naisista. He eivät pyri herättämään huomiota. Yleinen käsitys lesbolaisista ei myöskään vastaa todellisuutta. Me teemme asian liian mutkattomaksi, jaamme naispuoliset homoseksuaalit kahden ryhmään: miehiseen ja naiselliseen tyyppiin.

Maskuliinisen tyyppin edustajat pitkine housuineen, lyhyine hiuksineen, miesmäisine liikkeineen ja karkeahkoine kasvoineen ovat viet-

televänä puolena. Naisellisen tyyppin edustajat pehmeine muotoineen ja tyttömäisine eleineen ovat uhreja, jotka viedään orjuuteen lesbolaisten taloihin. Miehet ovat menettäneet heidät lopullisesti.

Eikö näin yleisesti oleteta?

☆

Tämä on yleinen käsitys, mutta niin yksinkertainen ei tämä asia kuitenkaan ole. Tosin lesbolaiset voidaan jakaa passiiviseen ja aktiiviseen tyyppiin. Mutta useimmiten he omaksuvat kumman roolin tahansa partnerista riippuen.

Käsitys, että miesmäisesti pukeutuva nainen olisi lesbolainen ja nimenomaan viettelijäryhmään kuuluva, on laajalle levinnyt erehdys. Lesbolainen pukeutuu kumppaninsa toivomuksen mukaan, sillä häntä hän

haluaa miellyttää. Nykyinen muoti on sitä paitsi niin sekava, ettei tarkkaa rajaa voida vetää normaalistiin käyttäytyvien miesten ja naisten välillä.

Lesbottaret elävät yleensä pareittain, mutta kysymyksessä ei silti välttämättä ole mies-nais-suhdetta vastaava tilanne. Naisten sielunelämällä on hyvin ratkaiseva osa. On paljon äiti-tytär-pareja ja myös kaksosajatukseen perustuvia liittoja.

Homoseksuaaliset naiset eivät vaihda yhtä usein kumppania kuin vastaavanlaiset miehet. Tämä johtuu siitä, etteivät naiset etsi ainoastaan seksuaalista tyydytystä, vaan asettavat tärkeämmäksi sielullisen yhteensopivaisuuden.

Monet naiset, jotka ovat eläneet aikaisemmin normaalissa avioliitossa ja sitten ajautuneet lesbolaisuuteen,

syöttävät miestään, koska tämä on etsinyt ainoastaan fyysisistä rakkautta unohtaen kokonaan naisielun toiveet. Miesten kärsimättömyys ja itsekkyyks ovat monta kertaa olleet yhtenä ratkaisevana syynä siihen, että naisista on tullut frigidejä.

Henkisessä hädässään he sitten etsivät ymmärtämystä toisilta naisilta — ja löytävät usein enemmän kuin osasivat aavistaakaan. Ymmärtämys ei nimittäin aina jää pelkän henkisen myötätunnon asteelle. Näin voi heteroseksuaalisesta naisesta kehittyä homoseksuaalinen partneri.

☆

Lesbolaiset tuntevat tavallisesti olonsa epävarmaksi muitten ihmisten keskuudessa, vaikka eivät sitä myönnäkään. He tietävät, miten helposti heidät tuomitaan. He elävät alituisessa paljastumisen pelossa. Yhteis-

kunta on säälimättömyydessään antanut heille narrin naamion lainkaan muistamatta, että pajatsollakin on haavoittuva sielu.

Jos joku poistaa itse naamionsa ja tunnustaa värlä, herättää hän heti suuttumusta ja kauhistustakin ympäristössään. Häntä pidetään julkeana ja rivona, tai sitten väitetään, että hän vain haluaa herättää huomiota hinnalla millä hyvänsä.

Ei ole siis ihme, että homoseksuaalit pysyttelevät mieluummin omassa piirissään. He perustavat kerhoja, joille antavat mitä ihmeellisimpiä nimiä, ja tapaavat toisiaan huoneistoissa, joihin ainoastaan heillä on sisäänpääsy.

Mutta silti on myös muutamia yleisölle avoimia kerhoja, baareja ja huoneistoja. Taksinkuljettajat tuntevat yleensä osoitteet. Sellaisia ovat

"The Stars" Etelä-Lontoossa, "L'Inconnue" Pariisissa, "Le Punch" Berliinissä ja "Klub 69" Kööpenhaminassa.

Kävin niissä. En kuitenkaan seikkailunhalusta tai nauttiakseni kaukaa toisten kärsimyksistä niin kuin uteliaat auto-onnettomuudesta. Halusin tietää, miten nämä naiset elävät, miten heistä kehittyi sellaisia kuin he ovat ja miten he sopeutuvat ympäristöönsä. Keskustelin heidän kanssaan, ja sain kuulla monta katkeraa rippiä...

"The Stars" on vanhanaikainen kerhohuoneisto, jolla on jo kolmen vuosikymmenen perinteet takanaan. Jäseniä siellä on noin 500 ja jokaisella on oma kerhokorttinsa. Mutta myös ulkopuoliset voivat pistäytyä siellä, jolloin heiltä vaaditaan nimi vieraskirjaan. Mistä syystä? Sitä en osaa sanoa.

☆

Katselin pöytänaapuriani. Minkä ikäinen hän mahtoi olla? Viisikymmentä? Ehkä vanhempikin.

Pääsimme keskustelun alkuun. Hän laski poimuksen kätensä käsivarrelleni ja kertoi: "Luonani asui suloinen tyttö, Marie, hän oli nuori ja kuvankaunis. Olin hänelle kuin äiti — melkein kuin äiti. Neljä pitkää ihanaa vuotta annoin hänelle kaiken. Kaiken. Hän eli kuin prinsessa. Siitä huolimatta hän petti minua eräänä päivänä häpeämättömästi — miehen kanssa. Voitteko kuvitella? Annoin hänelle matkapassit. Ajoin hänet kadulle keskellä tammikuuta. Omat vaateriepuksensa hän oli sullonut muovikassiin. Hän ei omistanut mitään. Kaiken hän oli saanut minulta, enkä sallinut hänen viedä lahjojani mukaansa."

Kertojan silmissä loisti murheellinen riemu. En vastannut. Olisiko minun pitänyt sanoa, miten paljon onnittelin Mariaa sydämessäni siitä, että hän oli uskaltanut palata normaaliin elämään vaikkapa ainoastaan paita yllään?

Lontoon kerhoon mies ehkä voi päästä salaa livahtamaan, koska eteistytty on hiukan lyhytnäköinen ja välinpitämätön, mutta Pariisin kerhon "L'Inconnue" (Tuntematon) kellariportaita pitemmälle hän ei pysty tunkeutumaan. Mikäli soitto on väärä, ilmestyy ovelle mieheksi pukeutunut roteva nainen ilmoittaen paikan olevan täynnä. "Ehkä toisen kerran", hän sanoo, eikä hänestä kokonaan puutu pariisilaista viehätystä.

Mutta jos onnistuu pääsemään sisälle, saa kyllä nähdä ja kokea yhtä

ja toista — ollaanhan Pariisissa. Täällä on niin vieraitten kuin emäntienkin vedettävä samasta köydestä. Vieraitten on tehtävä, mitä heiltä pyydetään. Eikä se aina ole aivan vähäistä. Joskus heidät komennetaan jopa esiintymislavalle antamaan stripteasenäytös. Niinpä uutta ohjelmaa saadaankin sitten joka ilta, eikä siitä suinkaan puutu koomisiakaan piirteitä. Mikäli kieltäytyy esiintymästä, on porttikielto varma asia seuraavalla kerralla.

Tanskassa toimiva "Klub 69" on toisenlainen. Sen ikkunassa on teksti "Suljettu Seura", ja sinne pääsee kutsusta tai jonkun jäsenen vieraina. Asiakkaat olivat kaikki melko hauskanäköisiä 20–30-vuotiaita nuoria naisia. Miesmäisiä piirteitä en havainnut yhdessäkään. Minusta tuntui kuin olisin tullut tyttökoulun

luokkakokoukseen — mutta parit eivät yrittäneet millään tavoin salailta tunteitaan. He pitivät käyttäytymistään itsestään selvänä asiana. Tunkeilevia he eivät silti olleet. Tanssittiin hiukan, maisteltiin juomia baarissa ja juoruilltiin. Sellaista kuin naisten juhlissa yleensä on. Muutamat tytöt kertoivat minulle avoimesti, miten heistä oli tullut homoseksuaaleja.

Esimerkiksi Ingerin tapaus. Hän kertoi: "Olin aina ollut erilainen. Jo lapsena katselin tuntikausia alastomia neekernaisien ja -tyttöjen kuvia. Heidän ruumiinsa kiehtoivat ja lumosivat minua. Eikä yksistään siitä syystä, että he olivat tummia.

Minulla oli eräs opettajatar, joka käytti kesäisin hyvin väljiä ja syvänuurrettuja pukuja, jotka tarjosivat henkeäsalpaavia näkyjä. Olin

niin hänen lumoisissaan, että olisin ollut valmis kuolemaan hänen puolestaan. Mutta hän halusi minut elävänä. Hän oli ensimmäinen, joka osoitti minulle, miten kaunis, puhdas ja syvä kahden naisen välinen rakkaus voi olla."

Toinen nuori nainen syytti vanhempiaan: "Mennessäni naimisiin — niin, olen ollut naimisissa erään samsijan kanssa — ei kukaan ollut selettänyt minulle mitään. Äitini oli jo pienestä pitäen terottanut mieleeni, että tytön on säästettävä itsensä avioliittoa varten. Noudatin hänen neuvoaan. Mutta heti häitten jälkeen jouduin toteamaan, ettei 'säätöni' herättänyt aviomieheäni vähäisintäkään kiinnostusta. Ja olin liian naiivi ymmärtääkseni, että hän oli homoseksuaali. Koska hän oli innostunut ainoastaan miehistä, aloin

minä etsiä naisia seuraani — aluksi vain kostaakseni. Hämmästykseni löysin kuitenkin heidän luotaan sitä, mitä mieheni oli kieltänyt minulta. Olin hyvin onnellinen. Avioliittomme muodostui nyt eräänlaiseksi suojamuuriksi meille molemmille. Meitä pidettiin normaaleina ja se teki elämämme helpommaksi."

Minihameisen tytön nimi oli Grete. Hän oli vilkas ja eloisa liehuen ryhmästä toiseen. "Oikeastaan en ole normaali", hän uskoutui minulle. "Jo kahdeksanvuotiaana olin epätoivoisesti rakastunut isääni. Sairastuin vaikeasti, kun hän lähti pois. Äitini oli kyllä kiltti mutta kylmä. Hän ei ollut koskaan minulle hellä niin kuin isäni. Niin kauan kuin olin pieni, sain sunnuntaiaamuisin mennä hänen viereensä. En sitten enää myöhemmin.

Yksitoista vuotiaana minulle kerrottiin asioista. Noin puolittain. Siihen aikaan tunsin kummallista vetoa erästä naista kohtaan. Hän oli ompelijatar. Aloin viettää viikonloput hänen luonaan. Vanhemmillani ei ollut mitään sitä vastaan. He eivät luonnollistikaan aavistaneet, että sunnuntai-aamuisin ryömin äidillisen ystäväni viereen niin kuin aikaisemmin olin mennyt isäni vuoteeseen. Eikä läheisyytemme jäänyt viattomuuden asteelle. Se kehittyi paljon pitemmälle. Liian myöhään huomasi, mitä ilman olin jäänyt lapsuudessa: isäni rakkautta ja äitini hyvyttä."

☆

"Minun kohdallani ei se oikeastaan ollut millään tavoin jännittävää", kertoi eräs kookas ja roteva tyttö alistuneesti. "Isäni olisi halunnut

monta poikaa. Hän oli upseeri — ja sitten hän sai vain minut. Hän puki minut housuihin ja kasvatti minua kuin poikaa, ankarasti ja kovalla kullilla. Hän ei välittänyt siitä, että sain viitosen käsitoissa, mutta huono numero urheilussa kiihdytti hänet rai-voon. Tein kaikkeni, ollakseni hyvä poika isälleni. Kaikkeni. Ymmärrättekö? Ja luulenpa, ettei vanha herra ollut osannut ottaa sitä laskelmiinsa. Onnetonko? En ole onneton. Vaikka en itse ole saanutkaan hellyyttä, osaan antaa sitä toisille." Tytön äänessä oli alistuneisuutta, hänen katseensa murhetta. Hänestä näki, että hän olisi mielellään ollut oikea nainen.

Erään 26-vuotiaan tytön tarina osoittaa, miten suuri valta aktiivisella lesbolaisella saattaa olla normaalistikin kehittyneeseen nuoreen tyttöön.

"Olin sairaanhoitajakoulussa, ja eräänä päivänä eräs vanhempi tyttö lähenteli minua. Hän kävi yhä julkeammaksi ja aktiivisemmaksi, ja koska olin riippuvainen hänestä — hän auttoi minua ratkaisevasti luvuissa ja tutkinnoissa — annoin lopulta myöten. Alkuun minulla ei siis ollut aavistustakaan siitä, mistä todella oli kysymys. Nyt tiedän sen sitä paremmin. Tutustuin sitten erääseen nuoreen mieheen, mutta se ei miellyttänyt lainkaan viettelijätärtäni. Hän uhkasi kertoa kaiken, ellen heti antaisi matkapassia miehelle. Minun oli pakko alistua. Jonkin ajan kuluttua sattui toinen samanlainen tapaus. Jälleen minua uhattiin ja kiristettiin. Vihdoin luovuin, mutta kostoksi ja korvikkeeksi petin kiristäjäjärtäni erään toisen tytön kanssa. Mutta loppujen lopuksi

hän ei ollutkaan pelkkä koston väline. Rakastuin häneen ja rakastan häntä vieläkin."

☆

Berliiniläisessä "Le Punch" yökerhossa tapasin myös muutamia lesbolaisia. Kun minut opastettiin sinne eräänä yönä kahden tienoilla muistutti huoneisto valtavaa, yli reunojensa kiehuva pataa. Tässä baabelissa, jonne kaikenmoiset yökulkijat kerääntyvät, voi nähdä todella raitteiltaan suistuneen ihmisluonnon kaikki muunnokset ja kieroutumat. Olennot, jollaisia tuskin mielikuivukselliskin kirjaillija pystyisi luomaan, laahustavat tai hyppiävät täällä ilmielävinä tunkkaisessa savussa ja höyryssä, jota ilman he eivät voisi elää. Ihmisiä, joilla ei enää ole ihmisyyttä, ei luonnetta, ei rahaa... lopullisesti kadotettujen

mielellään piiri...

Ajauduin milloin mihinkin suuntaan hyllyvässä tungoksessa ja pelkäsin, että minut heitettäisiin ulos, jos joku sattuisi kiinnittämään huomiota porvarilliseen ulkoasuuni. Sitten eräs tyttö pyysi minulta tulta savukkeeseensa. Hän oli ehkä noin 25-vuotias ja hänellä oli yllään valkoinen silkkipusero, tiukat mustat samettihousut ja puolivartistet saappaat. Hän näytti naispuoliselta Prinssi Jääsydämeltä. Olin jo ehtinyt oppia, että lesbolaiset kertovat mielellään kohtalonsa toisilleen, mikäli otaksuvat olevansa samanhenkisiä. Ja ilmeisesti rippi myös helpottaa heidän mieltään.

Prinssi Jääsydämen nimi oli Cornelia ja hän toimi myyjättärenä eräässä vaatetusliikkeessä. Hän tunnusti minulle, että miehet herättivät

hänessä ainoastaan inhoa. Pikku tyttönä hän oli joutunut erään väkivaltaisen miehen käsiin, mutta tämä ei kuitenkaan ollut ehtinyt tehdä hänelle mitään. Poliisit eivät kuitenkaan olleet uskoneet sitä vaan näyttivät hänelle kuulustelussa alastomien miesten kuvia rekonstruoidakseen tapauksen. "Se oli elämäni inhottavin kokemus", Cornelia sanoi katkerasti. "En antaisi koskaan yhdenkään miehen koskea minua, vaikka luulenkin, että rakkaus miehen ja naisen välillä on hiukan toisenlaista. Mutta en halua oppia tuntemaan sitä. Menen tyttöjen kanssa, sillä heidät tunnen tarkasti..."

Mariasta tuli lesbolainen, koska hän sai viettää miellyttävää elämää suojelijansa luona. Kööpenhaminalaisen Ingerin vietteli hänen opettajattarensa. Eräälle nuorelle naiselle

ei ollut kerrottu mitään sukupuoli-asiasta, ja niin hän meni naimisiin homoseksuaalin miehen kanssa. Grete etsi hellyyttä ja ymmärtämystä vanhemmiltaan, mutta vieraan naisen luona hän ne vasta löysi. Erästä toista tyttöä kasvatettiin kuin poikaa, ja niin hänestä kehittyi kieroutunut nainen. Normaali sairaanhoitajatar vietiin ja pakotettiin homoseksuaaliseen suhteeseen. Ja viimeiseksi Cornelia-niminen tyttö koki niin valtavan järkytyksen pikku tyttönä, että se jätti lähtemättömät jäljet hänen sieluunsa.

Ketä voidaan syyttää? Kuka voidaan vapauttaa vastuusta? Lesbolaisten tunnustukset osoittavat joka tapauksessa selvästi, ettei syy ainoakaan yksinomaan ole aktiiveissa viettelijättärissä. Vikapäitä ovat myös vanhemmat, jotka eivät anna

tyttärilleen asiallista tietoa ja valistusta sukupuoli-asiassa. Kaiken muun lisäksi olisi tyttärille muistettava myös kertoa ja selittää, että naistenkin joukossa on sellaisia, joita tulee varoa.

Jutta Lamer

Kauneus ja Terveys No. 11/1967